

Také jsem zbožňoval *Karetní věštbu*. Ale především jsem se nadchnul pro její konec: „*Carmen, il est temps encore...*“ („*Carmen! Ještě ti čas zbývá!...*“). Skutečně podařený dramatický okamžik, takový, jakých je v *Tosce* plno. Zde Bizetovi nepochybně dost pomohli libretisté Meilhac a Halévy. Jejich strojenost byla záměrem. Pravda je, že jejich slovní zásoba je spíše zastaralá, myšlenka je však neochvějná. I repliky jsou zde silné: „*Ah laisse-moi te sauver, et me sauver avec toi...Laisse-moi te sauver, toi que j'adore... - Eh bien ! Frappe-moi donc ! Ou laisse-moi passer*“ („*Ó zachraň nás Carmen, jíž láska nás tak vroucně vzývá! – Chci tam! Zavraždi mě, anebo puť mě tam!*“) A za zvuků corridy a fanfár v pozadí nesnesitelné vítězství rivala... Libretisté zde předvedli krásnou scénu, jež jsme mohli v podobném zpracování spatřit také ve *Vojckovi* od Büchnera. „*Tu demande l'impossible / Carmen jamais n'a menti / Son âme reste impassible / Entre elle et toi, tout est fini...*“ („*To, co žádáš nelze dáti / Cizí jest mi lež a lest / Nic vůle mé nevyvrátí / Vše mezi námi skončeno jest.*“) Dívčin hlas se noří do hlubokých tónů a stoupá do výšek v pasáži, kterou výborně zazpívala Maria Callas, jejíž barva hlasu procházela mezi hlubokým a vysokým neuvěřitelnými proměnami. Hudba se stala červenočernou, „španělskou“ až do hloubky své struktury, bez ohledu na množství španělských prvků, které do ní, nejspíš záměrně, Bizet zakomponoval. „*Vous pouvez m'arrêtez, c'est moi qui l'ai tuée, ô Carmen, ma Carmen adorée.*“ (*Ha! Již chopte se mne, mne, této ženy vraha. Ah Carmen. Má Carmen nad vše drahá!*) V akordu druhého „*Carmen*“ není jen něco závěrečného v běžném a tradičním typu hudebního zakončení, tedy perfektní kadence. V posledních taktech je, jak bychom tak řekli, závěrečný znak druhého stupně, závěr všeho, který „uzavírá život osudem“

**Carmen* v překladu Elišky Krásnohorské, 1946.

Posuny významu P1, P3, jinak jen stylistické nepřesnosti; dobré formulace, např. P6, i práce se slovosledem.

Plusem je použití publikovaného čes. libreta, které zaručí např. správný počet slabik, přízvuků...

Hezký výsledek.